

گره کدام چالش ها به دست دانشجویان باز شد؟

فرهیختگان

دانشگاه

شماره ۴۱۲۲ | ۹ اردیبهشت ۱۴۰۳ | WWW.FDN.IR

تازه‌ترین آمارها نشان می‌دهد ۲۷ درصد مردم جهان از فناوری‌های بیومتریک استفاده می‌کنند

پیش‌بینی رشد بازار فناوری‌های بیومتریک تا ۸۲ میلیارد دلار

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان در پاسخ به «فرهیختگان»:

بودجه ۱۴۰۳ بنیاد ملی نخبگان و بنیاد علم نگران‌کننده است

یادداشت

فساد مانع مشارکت مردم در اقتصاد خیزش مدیریتی لازمه جهش تولید

و الزام تصمیم‌گیران به پاسخگویی است. شفافیت تنها یک روند نیست بلکه چهارچوبی ضروری برای آینده است که بر مبنای آن مردم می‌توانند به صورت آزادانه به اطلاعات دسترسی داشته باشند. اثبات شده است بدون شفافیت رسیدن به اهداف کلان اقتصادی اجتماعی و سیاسی با محدودیت و خطر مواجه می‌شود. در واقع چنانچه بخواهیم جوهر اقتصاد مردمی یعنی مشارکت آحاد جامعه را در اقتصاد فعال کنیم اول از همه باید مردم به‌طور واضح و شفاف و دانش‌پورانه در جریان چند و چون تصمیمات اقتصادی قرار بگیرند و خود جزئی از تصمیم‌گیرندگان باشند، این شفافیت به خودی خود در پیچه‌ها و روزنه‌های فساد را مسدود خواهد کرد.

فساد یکی از موانع مردمی کردن اقتصاد و در واقع یکی از پیامدهای مردمی نبودن اقتصاد است. فساد، کار تعقیب اصل تخصیص بهینه منابع به وسیله دولت را فلج می‌کند و اولویت‌های اساسی در طرح‌های ملی را به دست فراموشی می‌سپارد و فعالیت‌هایی اولویت می‌یابند که با منافع نامشروع متصدیان فاسد سازگاری داشته باشند. امروزه رابطه بین شفافیت و کاهش فساد کاملاً مشخص و پذیرفته شده است، وقتی به لیست کشورهای جهان در زمینه نبود احساس فساد در سال ۲۰۲۳ نگاه می‌اندازیم، می‌بینیم دانمارک، فنلاند، نیوزیلند، نروژ و سنگاپور در صدر آن قرار دارند که همگی در زمینه شفافیت، دقیق عمل کرده و اقتصاد آنها نیز مردم‌پایه است. در رتبه بندی سال ۲۰۲۳ کشور ما در زمینه شاخص ادراک فساد (CPI) از بین ۱۸۰ کشور در رتبه ۱۲۹ قرار دارد که جایگاه نامطلوبی است و نشان‌دهنده این است که راه درازی در این زمینه پیش رو داریم. در زمینه نرخ مشارکت اقتصادی نیروی کار نیز تقریباً وضع مشابه است. در کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) نرخ مشارکت تقریباً بالای ۸۰ درصد است و باز هم بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی نیروی کار در کشورهای هم‌چون سوئد، ایسلند، استونی، ژاپن، سوئیس و نیوزیلند است، این در حالی است که در کشور ما نرخ مشارکت اقتصادی حدود ۴۰ تا ۴۲ درصد است. ملاحظه می‌شود ارتباط درهم تنیده‌ای بین افزایش شفافیت، کاهش فساد و افزایش مشارکت مردم وجود دارد که نبود هر کدام از این عناصر منجر به خروجی نامطلوب و عدم مشارکت مردم در اقتصاد و تولید می‌شود. بنابراین دولتمردان و کلیه قوای دخیل در سیاستگذاری و حکمرانی برای تحقق شعار سال و عینیت بخشیدن به منویات مقام معظم رهبری باید مسیر را به درستی تشخیص داده و روی گزراهایی متمرکز شوند که مستقیماً به افزایش مشارکت مردم در توسعه اقتصاد و جهش تولید منجر شود و مبارزه با فساد را با عینیت بخشیدن و عملیاتی کردن از خود نشان دهند. ضمن اینکه هرگاه مانعی در توسعه مشارکت مردمی به وجود بیاید، یوز فساد در لایه‌ای از آن اجتناب‌ناپذیر است.

سید محسن طباطبایی مرز آبادی
دیرکل انجمن علمی اقتصاد شهری ایران و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد

رهبر معظم انقلاب به سبب سال‌های گذشته شعار سال را باز هم اقتصادی و مشخصاً با تأکید بر موضوع تولید فرمودند. ایشان به درستی و با توجه به نیاز امروز کشور، نه رشد معمولی یا حتی با شتاب تولید بلکه جهش تولید را هدف‌گذاری کردند. جهش یا خیز در نظریات توسعه اقتصادی پیشینه مستحکمی دارد و کشور ما نیز به‌عنوان یک کشور رو به توسعه یقیناً نیازمند جهش تولید برای عبور از موانع موجود و ورود به مدار و حلقه توسعه‌یافتگی است. گزاره دوم شعار سال مشارکت مردم بوده که به نوعی قوام بخش و تضمین‌کننده جهش تولید است، این موضوع امروزه تحت عنوان اقتصاد مردم محور یا مردم‌پایه تعریف می‌شود. مردمی‌سازی اقتصاد به معنای عملیات اجرایی الگودار درگیر کردن همه اقشار و گروه‌های جامعه در امر اقتصاد است، به نحوی که همه بتوانند در چرخه اقتصاد کشور دخیل بوده و ایفای نقش کنند. اقتصاد مردم‌محور به یک سرمایه‌آسانی یعنی سرمایه اجتماعی، متکی است که در حقیقت خود آن را تولید و بازتولید می‌کند این نوع اقتصاد مردم را به‌عنوان تماشاگران مجزا، منفرد و منفعل عرصه اقتصاد به بازگرانی فعال، همدل و باهمبستگی بالاتر تبدیل می‌کند که این همان سرمایه اجتماعی است و یکی از منافع این سرمایه اجتماعی این است که تنش‌ها و اصطکاک‌های اجتماعی را کم می‌کند و از این طریق نیز امنیت ملی را بالا می‌برد. سرمایه اجتماعی که خود زاده مردم محوری اقتصادی است، اعتماد اجتماعی را مستحکم می‌کند. روابط مبتنی بر اعتماد موجب ارتباطات موثر و تقویت مهارت‌های همکاری در بین افراد اجتماع می‌شود و فقدان اعتماد مانع بزرگ توسعه بوده و فعالیت بخش‌های مختلف اقتصادی را کم و انرژی آنها را تقلیل می‌دهد. اقتصاد مردم‌محور که به دنبال کمی و مبادی از طریق نوآوری است فرصت‌سازی منصفانه و رقابت منصفانه اقتصادی را زمینه‌ساز دنیال دارد. هنگامی که اقتصاد مردم‌محور ریشه می‌داند و پا می‌گیرد رشد فراگیر اتفاق افتاده و به‌طور مساوی تقسیم می‌شود. رشد اقتصادی محکم پایدار و متعادل، فرآیندی است که از طریق اقتصاد مردم‌محور حاصل می‌شود و دولت‌ها باید بکوشند تا هر فردی در چهارچوب توانایی‌ها، استعدادها و قواعد خاص خود اما همگرا و همگام با دیگر افراد در روند توسعه مشارکت کند و از این طریق موفقیت خود در مسیر توسعه را تضمین کند. در استراتژی اقتصاد مردمی، روی موضوعاتی همچون عدالت و برابری، مشارکت، پایداری، پخش‌شای و گسترش ثروت در جامعه و ایجاد همبستگی و وفای متمرکز دارد.

اقتصاد مردمی دارای چهارچوب‌ها و بایسته‌هایی است که باید در فرآیند مردمی کردن اقتصاد مورد توجه قرار گیرند. یکی از بایسته‌ها بدون تردید شفافیت است. هداف از شفافیت ارانه اطلاعات ضروری به مردم، افزایش مشارکت‌های عمومی

بازدید خواهند کرد تا مجوز نهایی جذب دانشجوی پزشکی عمومی صادر شود. وی ادامه داد: «تیم اعضای هیات علمی برای این رشته نیز در حال تکمیل است و در صورت تأیید امکانات آموزشی و آزمایشگاهی دانشگاه توسط بازرسان، از ترم مهرماه در واحد اهواز دانشجوی پزشکی پذیرفته خواهد شد.» رئیس دانشگاه آزاد خوزستان با اشاره به روند فراهم‌آوری امکانات مناسب آموزش پزشکی، گفت: «تجهیزات آزمایشگاهی در وضعیت خوبی قرار دارند و البته نواقص جزئی هم وجود دارد که در حال رفع است. مرکز مهارت‌های پزشکی نیز در حال توسعه است. با دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نیز توافق کرده‌ایم که برای آموزش بالینی دانشجویان از بیمارستان‌های آموزشی گلستان، سینا و... به صورت مشارکتی استفاده کنیم.» افروز عنوان کرد: «مجوز مرحله اول دانشکده پزشکی برای رشته پزشکی است و در مرحله بعد، رشته‌های داروسازی و دندانپزشکی نیز اضافه خواهد شد. تنها منتظر مجوز نهایی وزارت بهداشت برای رشته پزشکی هستیم که تا پایان اردیبهشت ماه تعیین تکلیف خواهد شد.»

تحول اقتصادی با اجرای طرح‌های مشترک اتاق بازرگانی و دانشگاه آزاد

سید محمد موسوی نسب، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایلام در نشست مشترک با بهروز ناصری، رئیس دانشگاه آزاد ایلام اظهار کرد: «اجرای طرح‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سایر بخش‌ها برای دستیابی به اهداف واقعی باید از مسیر دانشگاه بگذرد و اتاق بازرگانی ایلام از هرگونه همکاری مشترک با این دانشگاه در راستای اجرای طرح‌های تحقیقاتی و پژوهشی، آموزش و ایجاد نمایشگاه استقبال می‌کند.» وی افزود: «پیوند اتاق بازرگانی به‌عنوان پارلمان بخش خصوصی با دانشگاه زمینه‌ساز رشد تولید، تجارت، بازرگانی و سایر بخش‌های اقتصادی خواهد بود. تلاش می‌شود که با انعقاد تفاهنامه زمینه لازم برای توسعه همکاری بین اتاق بازرگانی و دانشگاه آزاد فراهم شود.» رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایلام تأکید کرد: «استان ایلام دارای ظرفیت‌های مناسبی از حیث نفت و گاز، پتروشیمی، میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، صنعت و معدن، داشتن مرز مشترک با عراق و کشاورزی برای جذب سرمایه‌گذاری است که باید از ظرفیت دوسویه اتاق و دانشگاه برای تحقق این مهم استفاده بهینه شود.» رئیس دانشگاه آزاد ایلام نیز با استقبال از هرگونه همکاری دوسویه با اتاق بازرگانی به منظور توسعه همه‌جانبه این استان استقبال کرد و گفت: «اجرای طرح‌های مشترک بین اتاق بازرگانی و دانشگاه آزاد می‌تواند فرصت‌های جدیدی را شناسایی کرده‌ای را برای تحول اقتصادی در استان فراهم کند.» بهروز ناصری اضافه کرد: «یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های دانشگاه آزاد ورود به مسائل استانی و کمک به حل مساله در استان بوده که این دانشگاه در استان با همه ظرفیتی که دارد در خدمت تحصیل‌کنندگان است. خروجی آن زمینه‌ساز تحول بوده و این ظرفیت می‌تواند در حوزه کارشناسی اقتصادی و سایر بخش‌ها به‌فعالان بخش خصوصی کمک کند. این دانشگاه آمادگی لازم را برای انعقاد تفاهنامه با اتاق بازرگانی دارد.»

کنگره شهدای دانشگاه آزاد استان تهران ۱۰ خرداد برگزار می‌شود

به گزارش روابط عمومی دانشگاه آزاد واحد تهران شمال دبیر برگزاری کنگره شهدا، این کنگره را مهم‌ترین راه خنثی‌سازی تهدیدات دشمنان در محیط‌های دانشگاهی دانست و گفت: «همان‌گونه که رهبر معظم انقلاب نیز همواره تأکید دارند باید شهدا را به‌عنوان الگوی جوانان معرفی کرد.» محمد آدیگوزل زاده، اظهار کرد: «در هفته‌های اخیر در راستای اجرای برنامه‌های «سومین کنگره شهدای دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران» به میزبانی دانشگاه آزاد واحد تهران شمال اقدامات موثری صورت گرفته از جمله یادواره‌ها، همایش‌ها و برنامه‌های فرهنگی و دیدار با خانواده شهدای دانشگاه که با مدیریت کنگره در سطح استان در حال اجراست.» وی افزود: «اقدامات مختلفی از قبیل ساخت یادمان شهدای استان در واحد تهران شمال، فضاسازی، دیوارنگارها، نصب عکس شهدا، نامگذاری اماکن به نام شهدا، تبلیغات شهری به مناسبت کنگره شهدا انجام و پیش‌بینی شده است. این مسئول ادامه داد: «به همین منظور هماهنگی‌هایی درخصوص ساخت تیزر تبلیغاتی اجلاس، تولید و پخش مستند روایی از شهدای استان تهران، ضبط مستند شفاهی خانواده شهدا و منسوبان و یادگست زندگینامه شهدا در دست اقدام است.» وی اظهار کرد: «جلسات استانی با مجموعه اعضای دست‌اندرکار این کنگره بزرگ در حال انجام بوده و آمادگی لازم برای برگزاری «سومین کنگره دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران» در روز دهم خرداد وجود دارد.» دبیر دبیرخانه کنگره شهدای دانشگاه آزاد استان تهران به برگزاری یادواره‌های شهدا در واحدهای استان اشاره و تأکید کرد: «همچنین بخش زیادی از اسناد و آثار شهدا در راستای اجرای کنگره جمع‌آوری و مستندسازی شده و تعداد زیادی از زندگینامه‌ها و آثار شهدا تبدیل به کتاب شده است.» آدیگوزل زاده تأکید کرد: «پیش از این تولیداتی با محوریت شهدا شامل ایام مختلف زندگی و وصیتنامه‌های شهیدان تولید و در صداوسیما جمهوری اسلامی ایران پخش شده است، البته با برگزاری این کنگره ۲۰ مستند از مجموعه ۲۰ شهید گرامی، تولید و آماده پخش می‌شود و به نحو ویژه‌تری تولیدات در حوزه شهدا استمرار می‌یابد.» وی گفت: «تمامی ارکان و تولیدات کنگره شهدای دانشگاه آزاد استان تهران، همچون دو دوره قبل با محوریت دانشجویان دانشگاه آزاد در حال انجام است و این یکی از دستاوردهای بزرگ کنگره شهدای دانشگاه آزاد است.» پیش از این نیز شورای سیاستگذاری و کمیته‌های این کنگره از جمله کمیته مالی، فرهنگی، تدارکات و پشتیبانی، فناوری و فضای مجازی، روابط عمومی و تبلیغات، انتظامات و نظارت و بازرسی فعالیت خود را آغاز کرده‌اند. همچنین به‌زودی اهم فعالیت‌های کمیته اجرایی اعلام و در اختیار رسانه‌ها قرار خواهد گرفت.»

واحد اهواز از مهرماه دانشجوی پزشکی پذیرش می‌کند

رئیس دانشگاه آزاد خوزستان آخرین وضعیت دریافت مجوز راه‌اندازی رشته پزشکی در واحد اهواز را تشریح کرد. علی افروز در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: «تا پایان اردیبهشت ماه آخرین اکیب بازرسی وزارت بهداشت از امکانات دانشگاه آزاد اسلامی خوزستان

خبر

هدفگذاری دانشگاه برای جذب ۱۰ هزار دانشجوی بین‌الملل

علی سروری مجد، قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد از چند مجتمع پتروشیمی در سلویه بازدید کرد و با مدیران شرکت پتروشیمی دماوند و مدیرعامل شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی دیدار و درباره بسترهای همکاری دانشگاه با صنایع گفت‌وگو کرد. سروری مجد در این بازدید با تأکید بر اینکه گسترش حوزه فناوری همواره مورد تأکید رئیس دانشگاه آزاد است، گفت: «خوشبختانه با حمایت مدیران ارشد سازمانی و همت همکاران در استان‌ها، برخی از واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد در بسیاری از حوزه‌ها برندی معتبر در کشور شده‌اند که پیشنهاد می‌شود صنایع حتماً از این واحدهای فناوری‌ساز بازدید کنند.» وی با بیان اینکه رفاه و آرامش در دانشگاه آزاد ایجاد شده است، گفت: «خوشبختانه هرساله شاهد رشد جمعیتی مناسب از لحاظ تعداد دانشجو در دانشگاه هستیم. ۱۵۰ هزار دانش‌آموز در ۸۰۰ مدرسه در سراسر کشور در حال تحصیل هستند. ۳۰ هزار دانشجوی غیرایرانی در دانشگاه مشغول تحصیل هستند که با افزایش واحدهای بین‌الملل، هدف‌گذاری برای ۱۰۰ هزار دانشجو صورت گرفته است.» سروری مجد برای برخی طرح‌های دانشگاهی و دانشجویی دانشگاه آزاد اشاره و تصریح کرد: «یکی از طرح‌هایی که با استقبال از سوی دانشجویان و صنعت روبه‌روست، طرح پرورش است که دانشجویان به‌عنوان نیروی کار جهت تجربه اندوزی و با حداقل هزینه به صنایع معرفی می‌شوند و پس از اتمام تحصیل صنایع به انتخاب خود می‌توانند مستعدترین‌ها را جذب کنند. همچنین مدارس عالی مهارتی به‌عنوان یک طرح راهگشا با توجه به نیاز صنایع و رفع نیازها در مناطق مختلف کشور تأسیس می‌شوند.» قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد وجود آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های پیشرفته و مجهز را از مزیت‌های این دانشگاه عنوان کرد و افزود: «با توجه به یکپارچگی دانشگاه آزاد این ظرفیت‌ها در خدمت واحدهای دانشگاهی برای ورود توانمندی‌های پژوهشی، آموزشی و مهارتی دانشگاه‌ها و این اقدامات نشان‌دهنده تحولاتی است که در دانشگاه به وجود آمده تا آینده‌ای روشن برای دانشگاه، کشور و نسل جوان ترسیم شود.» سعید رازقی، رئیس دانشگاه آزاد استان بوشهر نیز با بیان اینکه دانشگاه آزاد به‌عنوان یک مجموعه یکپارچه و یه واحد در مسائل دانشگاهی و کشوری ایفای نقش می‌کند، گفت: «آن چیزی که در استان بوشهر به‌عنوان چالش یا مزیت وجود دارد در حقیقت دغدغه یا فرصتی برای کل دانشگاه آزاد است.» وی ادامه داد: «دانشگاه آزاد هر استان واسطه‌ای برای ورود توانمندی‌های پژوهشی، آموزشی و مهارتی دانشگاه به استان هاست.» مدیر فنی مجتمع شرکت دماوند انرژی سلویه نیز با ابراز علاقه‌مندی ارتباط با دانشگاه آزاد عنوان کرد: «بستر همکاری فراهم است و از چند جهت می‌توان این ارتباط را پیش برد.» غلامرضا یعقوب‌زاده با بیان اینکه می‌توان تلفیق صنعت و دانشگاه را پیش برد، افزود: «این پتروشیمی می‌تواند پذیرای دوره‌های کارآموزی دانشجویان دانشگاه باشد. امکانات رفاهی نظیر خوابگاه نیز مهیاست و قطعاً در طرح‌های توسعه‌ای از این گروه از دانشجویان می‌توان بهره برد.» وی با بیان اینکه در بخش R&D نیز می‌توان از ظرفیت دانشگاه بهره گرفت، مطرح کرد: «در بخش فنی چالش‌هایی وجود دارد که با توجه به اینکه دانشگاه و دانشجویان به دانش روز مسلط هستند، به‌ویژه در بحث افزایش بهره‌وری و بهینه‌سازی و نیز افزایش ایمنی و کارایی تجهیزات می‌توانند راهگشای صنایع باشند.»